

QORTI CIVILI PRIM' AWLA

**ONOR. IMHALLEF
ABIGAIL LOFARO**

Seduta tas-16 ta' Dicembru, 2008

Citazzjoni Numru. 756/1992/1

**Carmelina Busuttil
vs**

- 1. Helen Portelli bhala unika eredi universali tal-mejjet Anthony Bonnici**
- 2. Carmel Lino Portelli bhala esekutur testamentarju tal-istess Anthony Bonnici ghal kull interessa li jista jkollu**
- 3. Maria armla ta' George Portelli bhalauzufruttwarja ta' zewgha, legatarju tad-dar 10, St Gregory Street, Sliema, ghal kull interessi li jista jkollha**

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni ippresentata mill-attrici fis-7 ta' Lulju, 1992, li *in forza* tagħha, wara li ippremettiet:

Illi l-attrici hija sekonda kugina tad-decujus' Anthony Bonnici li miet fl-1 ta' Jannar 1992 fl-eta' ta' 87 sena (Dok. "A");

Illi I-istess Anthony Bonnici, minn xi snin 'il hawn, kien taht il-kontroll tal-familja Portelli, konvenuti f'din il-kawza, li kienu japrofittaw ruhhom minnu, hadulu I-ghamara kollha u, sahansitra, kienu jmorr u mieghu I-Bank biex isarraf cheques u jigbru I-flus huma;

Illi fl-4 ta' Gunju 1985 huwa ghamel testament fl-eta' ta' 82 sena, minghajr ma gie prodott certifikat dwar I-istat mentali tieghu, u dan meta mohhu kien ga' mhux car;

Illi I-imsemmi testament sar minhabba pressjoni fuqu da parti tal-membri tal-familja Portelli, skond liema testament il-konvenuta Helen Portelli giet nominata unika eredi universali, filwaqt li missierha akkwista d-dar tat-testatur b'titolu ta' legat;

Illi fl-ahhar jiem ta' hajtu, meta sab li I-familja Portelli kienu dahluh I-Ishtar San Luqa u kienu sejrin jibghatuh I-Imgieret u li kienu qarrqu bih ghax kellhom skopijiet ulterjuri, Anthony Bonnici ried lill-attrici tohorgu mill-Ishtar biex imur joqghod għandha sabiex ikun liberu li jbiddel it-testment, izda huwa gie impedut milli jagħmel dan, kif jigi ppruvat fil-kawza. Kien f'dan I-istadju li I-konvenuti għamlu certifikat dwar I-istat mentali tieghu, biex jekk ibiddel it-testment, ikollhom mohhom mistrieh li t-testment tagħhom huwa dak li jghodd;

Illi, inoltre, il-beni li kellu fil-pussess tieghu Anthony Bonnici kienu jinkludu beni komuni tal-familja provenjenti mill-wirt tal-mejtin Carmela Scerri, ta' Katerina Gravina u ta' Carmela Scerri bint Antonio, minn liema ereditajiet I-attrici għandha wkoll sehem skond il-ligi;

Illi Anthony Bonnici ma setax ihalli b'titolu ta' legat lil George Portelli (li miet ffit wara t-testatur) in piena u assoluta proprjeta' d-dar numru 10, st. Gregory Street, ga' Melita Junction, Sliema;

Talbet li I-konvenuti jghidu għaliex għar-ragunijiet premessi din il-Qorti m'għandhiex :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tiddikjara illi l-imsemmi testament ta' Anthony Bonnici maghmul fl-4 tal Gunju 1985 huwa null u bla effett, prevja d-dikjarazzjoni illi t-testatur gie mgieghel biex jiddisponi minn hwejjgu u mill-beni komuni provenjenti mill-ereditajiet imsemmija tal-axxidenti tal-attrici, b'qerq u kontra l-volonta' tieghu, meta huwa ma kienx fi stat ta' sahha mentali kif trid il-ligi;
2. Tiddikjara okkorrendo illi Anthony Bonnici ma setax ihalli lill-konvenuti beni komuni provenjenti mill-ereditajiet imsemmija tal-axxidenti tieghu, liema beni kienu jappartjenu wkoll lill-attrici;
3. Tordna illi d-devoluzzjoni tal-wirt ta' Anthony Bonnici ssir skond il-ligi;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuti li huma ngunti ghas-subizzjoni;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista ta' xhieda tal-attrici;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenuti Helen Portelli, Carmel Lino Portelli u Maria armla ta' George Portelli, li *in forza* tagħha huma eccepew :

1. Illi t-talbiet tal-attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li meta d-decujus Anthony Bonnici għamel it-testment in kwistjoni kien ben konxju ta' dak li kien qed jiddisponi fl-istess testament;
2. Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mil-ligi;

Rat id-dikjarazzjoni u il-lista tax-xhieda tal-konvenuti Helen Portelli, Carmel Lino Portelli u Maria armla ta' George Portelli;

Rat id-digriet tagħha tat-30 ta' Novembru 1992, li permezz tieghu hatret lil Dr Marco Grixti bhala perit legali, bis-soliti fakultajiet;

Rat id-digriet tagħha tal-25 ta' Novembru 1996 li permezz tieghu issostitwiet lill-perit legali b'Dr Peter Fenech bis-soliti fakultajiet;

Kopja Informali ta' Sentenza

Semghet lix-xhieda li tressqu, il-provi li gew prodotti, id-dokumenti esebiti u l-atti ta' dan il-procediment;

Rat ir-relazzjoni tal-Perit Legali Dr Peter Fenech minnu ipprezentata u ikkonfermata bil-gurament waqt is-seduta tal-15 ta' Jannar 2008;

Rat illi minn meta giet ipprezentata l-imsemmija relazzjoni sal-25 ta' Gunju 2008, l-atricti ma ressqitx provi u ghalhekk il-Qorti laqghet it-talba tal-konvenuti u halliet il-kawza ghas-sentenza;

Rat illi, minkejja illi inghataw il-fakulta illi jipprezentaw noti ta' sottomissjonijiet, il-partijiet naqsu milli jaghmlu dan;

Rat illi l-kawza thalliet ghallum ghas-sentenza;

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti rat ir-relazzjoni tal-Perit Legali illi minnha jirrizulta illi instemghu diversi xhieda inkluz in-Nutar Dr Maurice Gambin illi ikkonferma bil-gurament illi kien ilu jaf lid-decujus Anthony Bonnici ghal hafna snin peress li Bonnici kien joqghod vicin tieghu. Fl-4 ta' Gunju 1985, Bonnici kien mar għand in-Nutar Gambin biex jagħmel it-testment. In-Nutar Gambin xehed illi Bonnici kien qallu li qed jibza li l-atricti kienet se tiprova taqlaghlu l-inkwiet mhux biss tul hajtu izda wkoll anke wara mewtu u għalhekk ried li t-testment ma jħalli ebda lok fejn l-atricti tkun tista' tattakka. In-Nutar Gambin iddikjara li Bonnici kien fi stat mentali normali u tajjeb tant illi ma kienx hemm lok li jitlob certifikat mediku. Huwa xehed ukoll illi ma kien hemm l-ebda sinjal ta' xi pressjoni li setghet saret fuq Bonnici biex jagħmel it-testment. In kontro-ezami, in-Nutar rega' ikkonferma li ma talabx certifikat mediku peress illi Bonnici kien jidher perfettament kapaci illi jiddisponi b'testment minkejja il-fatt illi kellu 81 sena. Finalment iddikjara illi bl-ebda mod il-familja Portelli u Anthony Bonnici ma kienu relatati max-xhud tal-firma tat-testment Charles Camenzuli kif kienet allegat l-atricti.

Illi xehed ukoll John Suda, ex-superintendent tal-Pulizija u qal illi fil-bidu tas-snin 1990, kien responsabqli għad-distrett ta' tas-Sliema. Is-Sur Suda xehed illi kien jaf lil Anthony Bonnici u kien habib intimu tieghu. Kien jaf ukoll lil George Portelli li kellu hanut tal-grocer, pero ma kienx jaf li Bonnici u Portelli kien saru hbieb. John Suda xehed kif għal bidu tas-snin tmenin kien ircieva file li kien fihi ittra b'allegazzjonijiet u akkuzi dwar Anthony Bonnici u dwar George Portelli fis-sens illi dawn it-tnejn kien qegħdin iħawdu xi kunrabandu minn gewwa hanut Tas-Sliema u mill-investigazzjonijiet li kien saru mal-pulizija ma kien irrizulta xejn minn dan kollu. Ix-xhud kompla jghid li Bonnici kien stqarr mieghu illi setgħet kienet l-attrici li kienet għamlet dawn l-allegazzjonijiet peress illi kien qallu li kien qiegħed jigi ippersegwit mill-attrici ghaliex riedet flus mingħandu talli kienet daret b'oħtu. Suda kompla jixhed li kien ressaq lill-attrici l-Qorti fuq rapport falz u kienet giet misjuba hatja. Suda kompla jixhed illi wara dan l-incident iltaqa kemm il-darba ma Bonnici u Portelli u Bonnici stess dejjem kien jghidlu li kien kuntent hafna ghaliex il-familja Portelli kien jieħdu hsiebu, specjalment wara li hu gie nieqes mid-dawl. Suda xehed li Bonnici kien isemmi lill-attrici ta' spiss u dejjem fin-negattiv. Meta x-xhud kien mistoqsi dwar ir-rilaxx ta' Bonnici mill-isptar, huwa ikkonferma illi il-konvenuta Mary Portelli kienet qaltru illi l-attrici ppruvat toħrog lil Bonnici mill-isptar biex tiehu hsiebu hi. Huwa għalhekk kien cempel l-is-Sur Charles Messina l-amministratur tal-Isptar u spjegalu li jekk Bonnici kellu bzonn xi kura kien ahjar li tingħatalu l-isptar. Fl-ahhar Suda ddikjara li xi zmien wara dan kien ircieva ittra ingurjuza fejn gie mwissi li jekk jerga' jindhal fil-kaz ta' Bonnici, l-attrici kienet ser tistitwixxi proceduri legali kontra tieghu. Huwa kien qatta din l-ittra.

Illi xehed ukoll Fr. Leonard Mahoney, Patri residenti fil-kunvent Karmelitan tal-Balluta. Father Mahoney xehed li sar jaf lil Bonnici għand il-familja Portelli u kemm il-darba rah għand il-konvenuti. Huwa xehed illi meta Bonnici kien l-isptar kien mar jarah specifikament. Fr. Mahoney xehed li mieghu Bonnici kien jitkellem dwar affarjiet personali, izda ma kienx il-konfessur tieghu. Bonnici kien dejjem ikellmu dwar l-attrici, il-kugina tieghu, u kien jghidlu illi

kienet iffitata fuqu ghaliex riedet tizzewgu izda hu ma riedx jizzewweg. Fr. Mahoney ftakar li Bonnici kien jghid li l-attrici kienet imqabbda mieghu u kien jghidlu li kienet tghir ghall-fatt li hu kien midhla mal-familja Portelli. Fr. Mahoney xehed li meta kien Kappillan tal-Ballutta bejn l-1984 u l-1986, l-attrici darba marret għandu u bdiet tħidlu hafna affarjiet kontra l-familja Portelli. Hu kien qalilha li kien jaf lill-konvenuti bhala familja sew u ma riedx jisma dawn il-kiem. Jumejn wara kien cempillu l-Provċjal Manwel Gatt u qallu biex ma jidholx f'affarjiet familjari. Huwa kompla jixhed illi wara din il-konversazzjoni kien ircieva zewg ittri anonimi u qal illi ma jafx min kiteb l-ittra anonima li rcieva izda fl-ittra kien hemm kliem simili għal dak li kienet qaltlu l-attrici, Fr. Mahoney sostna li Bonnici tah impressjoni tajba fis-sens li mohhu kien f'postu, kien nadif u kien jaf x'kien qiegħed jagħmel.

Illi xehed ukoll it-tabib Jean Pierre Cauchi li kien it-tabib kuranti ta' Anthony Bonnici u ftakar Bonnici kellu inkwiet ma' xi hadd tal-familja tieghu b'referenza ghall-attrici. Dr. Cauchi xehed li Bonnici kien semma' lill-attrici aktar minn darba u illi l-inkwiet kien ittrasforma f'ansjeta. Dr. Cauchi xehed li dejjem jiftakar li Bonnici kien fi stat mentali tajjeb. Dwar l-attrici, Dr. Cauchi xehed li ma kienx kellimha pero` jiftakar li kienet kitbitlu u li l-kontenut ta' l-ittra ma kienx jagħmel sens. Huwa xehed li l-ittra kienet iffirmata minnha u kienet timplika lill-konvenuti, u mhux lili personalment. Huwa kien qatta din l-ittra. Dr Cauchi xehed li l-ahħar darba li ra lil lil Bonnici kien xi tlett gimħat qabel ma Bonnici dahal l-isptar u mohhu kien għadu fi stat tajjeb.

Ikkunsidrat :

Illi il-Perit Legali għamel is-segwenti konsiderazzjoniet :

"L-attrici qiegħda tibbaza l-pretensjonijiet tagħha fil-konfront tal-konvenuti fuq zewg argumenti principali, senjatament li t-testment tad-deċu ġus Anthony Bonnici huwa null u bla effett minhabba li t-testatur gie mgħiġel biex jiddisponi minn hwejgu b'qerq u kontra l-volonta' tieghu, meta ma kienx fi stat ta' saħħa mentali kif trid il-

Ligi, kif ukoll li Anthony Bonnici ma setax ihalli lill-konvenuti beni komuni provenjenti mill-ereditajiet ta' l-axxidenti tieghu, liema beni kienu jappartjenu wkoll lill-attrici.

Dwar l-ewwel argument, huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza tal-Qrati Maltin illi l-kapacita mentali tat-testatur li jagħmel testament hija prezunta filwaqt li l-inkapacita li hija l-eccezzjoni għandha tigi pprovata (ara **Giuseppe Formosa vs Giuseppa Axiak**, App. Civ. 20 Gunju 1938, Vol. XXXA.I.176).

Il-grad tal-prova rikjest mill-Ligi hekk kif interpretat mill-Qrati Maltin biex tigi ppruvata l-insantia mentali tat-testatur hija prova cara, univoka u konklussiva (ara **Joseph Harmsworth et. Vs. Gaetana Bezzina et.** Prim Awla, 16 Dicembru 2002) u tispetta lil min jallegaha. Il-Qorti fis-sentenza **Pawlu Farrugia v Carmelo Farrugai et.** (Prim Awla, 5 Ottubru 2004) hekk irriteniet dwar dan il-grad ta' prova, “*Biex tigi stabbilita l-insanita mentali tat-testatur hemm bzonn li jirrizultaw indizzji gravi, u mhux biss semplici kongetturi u possibilitajiet. Il-fatti u l-argumenti jridu jkunu precizi u konkludenti la darba jirrigwardaw persuna mejta li fuqha ma jkunux jistgħu isiru l-acċertamenti medici u legali mehtiega.*” Skond il-gurisprudenza tagħna min ikun qiegħed jimpunja t-testment ikollu bzonn li juri li fil-mument tat-testment jew, almenu skond xi awturi, fl-epoka li sar it-testment li t-testatur ma kienx kapaci.

Mix-xhieda u mid-dokumenti prodotti quddiem iss-sottoskrift perit legali, ma jidħirx li ngabet prova sodisfacenti, fil-grad rikkest mil-Ligi, li d-deċujuς Anthony Bonnici ma kienx kapaci jagħmel testament għar-raguni ta' inkapacita mentali, fiz-zmien meta għamel it-testment li l-attrici qed tipprova thassar, cjoe fl-4 ta' Gunju 1985. Mix-xhieda prodotta jirrizulta anzi l-oppost kif se jiġi spjegat.

Il-Qorti fis-sentenza **Joseph Harmsworth et. Vs. Gaetana Bezzina et.**, Prim Awla, 16 Dicembru 2002, qalet hekk dwar il-kapacita' testamentarja, “*biex it-testatur*

ikun kapaci jaghmel testament ma hemmx bzonn li jkun perfettament u rigorozament san minn mohhu, imma huwa bizzejjed li jkollu l-uzu tar-raguni fi grad tali li jippermettilu jkun jaf x'inhu jaghmel." Fatturi determinanti identifikati mill-Qrati Maltin sabiex tigi stabbilita s-sanita mentali tat-testatur hija r-ragjonevolezza tad-disposizzjonijet li jinsabu fit-testment kif ukoll id-disposizzjonijet ta' nies professjonal, bhat-tabib kuranti tat-testatur u n-Nutar li kkonfezzjona t-testment, dwar l-istat u l-komportament tat-testatur fiz-zmien relevanti (ara **Pawlu Farrugia vs Carmelo Farrugia - Prim Awla 5 Ottubru 2004**). Dwar dan bizzejjed wiehed jaghmel riferenza ghall-affidavit tan Nutar Dottor Maurice A. Gamin (a fol. 55) fejn jghid, "*it-testatur kien fi stat mentali tajjeb u normali tant illi ma kien hemm l-ebda lok illi jien nitolbu certifikat mediku tas-sanita mentali. Lanqas ma kien hemm sinjal ta' xi pressjoni fuqu ghar-rigward tat-testment. Niftakar illi kien xolt waqt illi kien qiegħed jagħmel it-testment.*"

Mix-xhieda ta' Dr. Jean Pierre Cauchi, t-tabib kuranti ta' Anthony Bonnici jirrizulta li Anthony Bonnici kien fi stat mentali tajjeb sa ftit zmien qabel mewtu cjoe qabel l-1 ta' Jannar 1992. Ix-xhud jsostni li l-ahhar darba li kien ra lil Bonnici xi tlett gimħat qabel ma dahal l-isptar, Bonnici kien fi stat mentali tajjeb. Huwa minnu, kif xehed Dr. Alfred Caruana Galizia (seduta nru. 9), li meta dahal l-Isptar Anthony Bonnici kien f' "confusional state" mentali, pero din il-kundizzjoni tirreferi ghall-perjodu ta' qabel miet Anthony Bonnici, proprju dak il-perjodu meta l-attrici pprovat toħrog lil Anthony Bonnici mill-Isptar biex imur joqghod għandha kontra l-parir mediku.

Dwar ir-ragjonevolezza tad-disposizzjonijet li jinsabu fit-testment, jekk wieħed iħares lejn is-seba artikolu li jghid, "*It-testatur jrid u jordna li min mill-persuni benefikati b'dana it-testment ma joqgħox ghall-dana it-testment "in toto" jew "in parti" u bla ebda raguni serja u valida fil-Ligi jaqla xi kwistjonijiet dwaru jew jidhol il-Qorti minhabba fih jitlef kull benefiċċju lilu mħolli b'dana it-testment a favur tal-imsemmija eredi universali tieghu*" jidher car li t-testatur kien ipprevada l-eventwalita li jista' jinqala xi

disgwid dwar it-testment tieghu, kif kkonfermat ukoll min-Nutar Maurice Gamin in kontro ezami tax-xhieda tieghu (seduta nru.12), u kien fi stat mentali tajjeb bizzejjed biex jiprovdi b'mod logiku ghal din l-eventwalita fit-testment tieghu.

Finalment jigi osservat ukoll li t-testment inkiteb aktar minn sitt snin qabel ma miet Anthony Bonnici, u di piu anki mill qari tad-dispozizzjonijiet tal-istess testament maghmula mid-decujus jidher lampanti li d-decujus kien car f' dak li stipola u li ried, kif johrog mid-dispozizzjonijiet (klawsola numru 3) favur numru ta' istituzzjonijiet karitatevoli.

In vista tas-suespost, l-ewwel talba ta' l-attrici hija nfondata.

It-tieni talba ta' l-attrici hija li Anthony Bonnici ma setax ihalli lill-konvenuti beni komuni provenjenti mill-ereditajiet tal-mejtin Carmela Scerri, Katerina Gravina u Carmela Scerri bint Antonio, axxidenti tieghu u ta' l-attrici, liema beni jappartjenu ukoll lilha.

Mix-xhieda jirrizulta li fil-fatt il-konvenuti għandhom fil-pussess tagħhom tlett bicciet għamara li kienu proprjeta tal-istess decujus u li l-istess konvenuti jiddikjaraw li dawn gew mghoddija lilhom mill-istess Anthony Bonnici. Fix-xhieda tat-12 ta' Frar 2001 il-konvenuta Mary Portelli tħid in kontro ezami

“Mistoqsija jekk għandiex dawn l-affijiet nghid

1. Centru tal-Murano Rosa – Jiena għandi wiehed, kien gie r-ragel tieghi bih, u la naf jekk kienx tah lil Gorg. Mistoqsija min seta tah lil Gorg nghid li għal-Toni kont qed nirreferi – nghid ukoll li zewgi seta xtrah, jien ma nafx. Li zgur li ma kienx gie Toni għandi u tani dan ic-Centru.
2. Mistoqsija dwar Arlogg antik tal-bozza nghid li għandi wiehed moghti lili mill-wirt tal-genituri tieghi. Neskludi li huwa proprjeta ta' Anthony Bonnici.
3. Chaffonier, jigifieri għamara li jkollha bibien tal-hgieg fid-dawra ta' quddiem u mera fil-parti ta' fuq. Nirrispondi

Kopja Informali ta' Sentenza

haga simili għandi, gejja mill-familja tieghi u zgur mhux ta' Toni.”

L-attrici fl-ahhar tal-gbir tal-provi ezebiet fotokopja ta' disa folji immarkati vera kopja tal-original mill-Avukat Tonio Azzopardi u iddikjarat li jikkonsistu minn skrittura privata tal- 11 di' Quattro Giugno 1932, flimkien ma inventarju tal-oggetti b'deskrizzjoni u valuri relattivi. Dan id-dokument gie ezebit sabiex jiġi ppruvat li l-oggetti jappartjenu lill-assi tal-wirt provenjenti mill-antenati tal-attrici.

Dan id-dokument huwa biss parti minn kuntratt huwa fotokopja mhux kompleta ta' l-istess skrittura kemm ghaliex ma hemmx il-folji kollha kif ukoll ghaliex mill-fotokopja jirrizulta li bicciet mill-kitba thallew barra. Di piu jirrizulta li l-ewwel tlett faccati huma parti minn ftehim jew kuntratt Notarili, possibilment anki minn zewg kuntratti stante li ma jsegwux għal dak li hija kitba, filwaqt li ddokumenti annessi huma lista ta' oggetti (inventarju). Il-perit legali josserva li dawn id-dokumenti mhumiex miktubin bl-istess kitba, hemm tal-anqas tlett kalegrafiji differenti. Jigi annotat ukoll li l-inventarju huwa numerat u qed issir riferenza għan-numri tmienja (8), tlieta u tletin (33), sitta u tletin (36), erbghin (40), hamsa u hamsin (55), tlieta u sittin (63), disa u tmenin (89) ta' l-ewwel lista, dawn jikkonsistu fis-segwenti :

- Un cheffonier di mogano con spicco letto ovale
- Un cheffonier di legno verniciato
- Due vasi d'alabastro dispari
- Un centro d'alabastro rosso
- Un orologio da messo Americano boza
- Una libreria di mogano
- Una lampada con globo

Qed issir riferenza ghall-dawn l-oggetti minhabba li hdnejhom hemm il-marka ta' salib. Qed jiġi rilevat li minkejja li gie ezebit dan id-dokument ma giet mghotija l-ebda spejagazzjoni ghajr dak citat aktar il-fuq.

L-attrici tipprova ssostni li hemm ness bejn dan id-dokument u l-oggetti li għandhom fil-pussess tagħhom il-

Kopja Informali ta' Sentenza

konvenuti. Għandu jigi minnufih carat li mix-xhieda irrizulta li hemm oggett wieħed biss li gie ppruvat li kien fi zmien proprjeta ta' Toni Bonnici u dan qed jingħad mingħajr pregudizzju għat-titolu li abbazi tiegħu spicca għand il-konvenuti.

Minkejja dan huwa importanti li jigi sottolineat li ma ingabet l-ebda prova lanqas wahda remota, sabiex turi li l-oggett in kwistjoni huwa l-istess li jissemma fl-inventarju. Biz-zejjed jingħad li fl-inventarju l-oggett jissemma bhala *Un centro d'alabastro rosso u fil-mistoqsijiet mghamula mill-attrici in kontro ezami issir riferenza għal Centru tal-Murano Rosa.*

Oltre dan ma ingabitx xhieda jew provi dokumentarji sabiex juru li fil-fatt dan il-wirt ma giex diviz bejn l-eredi. Hawn dubbji serji kif jista wirt li jissemma fl-1932 jibqa komuni u mhux diviz.

Ma gewx ezebiti kopji tat-testmenti rispettivi tal-imsemmijin axxendenti ta' l-attrici u d-decujus. Lanqas ma rrizulta mill-mandat ta' deskrizzjoni li nhareg mill-attrici kontra l-konvenuti li dawn l-oggetti jinsabu fil-pussess tal-konvenuti fid-dar tagħhom (ara mandat 199/89 u dikjarazzjoni annessa - Dok TA2). In vista ta' dan it-tieni talba ta' l-attrici ma gietx pruvata u għandha tigi respinta.”

Ikkunsidrat :

Illi peress illi l-Qorti taqbel mal-konsiderazzjonijiet kollha illi għalihom wasal il-Perit Legali minnha innominat qegħda taddotta ir-relazzjoni tiegħu u tagħmilha bhala tagħha u a skanz ta' ripetizzjoni tirreferi ghall-istess konsiderazzjonijiet tal-Perit Legali a fol. 172 sa fol. 177 tal-process.

Ikkunsidrat :

Illi l-attrici filwaqt illi ipprezentat nota fejn talbet hatra ta' periti addizzjonali ma għamlet l-ebda nota ta' kritika għar-relazzjoni tal-perit legali u minn dakħinhar illi giet ipprezentata ir-relazzjoni tal-perit legali sal-gurnata tal-lum

Kopja Informali ta' Sentenza

ma ipprezentat l-ebda nota ta' sottomissjonijiet sabiex b'xi mod tirribadixxi il-konsiderazzjonijiet ta' l-imsemmi perit legali.

Ikkunsidrat :

Illi l-Qorti tara illi l-attrici bl-ebda mod ma irnexxielha tipprova illi Anthony Bonnici, id-decujus, ma kienx fi stat ta' sahha mentali kif trid il-ligi meta ghamel it-testment tieghu. Anzi ix-xhieda illi gew prodotti bhan-Nutar Gamin, it-tobba kuranti ta' Anthony Bonnici, l-ex-Spettura Suda, u Father Mahoney kollha xehdu fis-sens illi Anthony Bonnici kella pjena fakultajiet mentali u kien jilmenta magħhom dwar l-attrici fis-sens illi kienet tiffittah, kienet tghir għaliex peress illi kella relazzjoni tajba mal-familja ta' Portelli u kienet tippersegwita għaliex ippretendiet illi ihallilha xi flus peress illi kienet daret b'oħtu.

Illi irrizulta wkoll mill-provi li tressqu illi l-attrici għamlet ukoll rapport falz lill-pulizija dwar Anthony Bonnici u George Portelli u giet misjuba hatja mill-Qorti talli għamlet dan ir-rapport falz.

Illi irrizulta wkoll illi l-attrici tkellmet kontra l-familja Portelli ma Father Mahoney u ma persuni ohrajn inkluz it-tabib kuranti ta' Anthony Bonnici.

Illi l-istess Nutar Gamin xehed illi Bonnici kella il-fakulta mentali mehtiega sabiex jagħmel testament u illi kien esprima mieghu ir-rieda illi l-attrici bl-ebda mod ma tibbenefika mit-testment tieghu u ried jassigura ruhu illi t-testment tieghu ma jkunx jista jigi bl-ebda mod attakkat mill-attrici peress illi kien jaf illi l-attrici kien bi hsiebha toħloq lu l-inkwiet wara mewtu kif kienet holqitlu l-inkwiet matul hatju.

Illi fis-seba artikolu tat-testment tieghu jidher illi Bonnici kien fi stat mentali tajjeb bizżejjed biex jipprovd b'mod logiku ghall-eventwalita li xi hadd jaqla xi kwistjonijiet dwar it-testment tieghu, jew jidhol il-Qorti minhabba fih.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi jigi rilevat wkoll illi t-testment ta' Anthony Bonnici sar aktar minn sitt snin qabel ma miet u f'dan it-testment Bonnici ghamel numru ta' donazzjonijiet lill-istituzzjonijiet ta' karita u ghalhekk bl-ebda mod ma gie ippruvat lanqas remotament illi t-testment ta' Anthony Bonnici huwa null u bla effett.

Ikkunsidrat :

Illi ghar-rigward tat-tieni talba ta' l-attrici fis-sens illi Bonnici ma setghax ihalli lill-konvenuti beni komuni provenjenti mill-ereditajiet tal-mejtin Carmela Scerri, Katerina Gravina u Carmela Scerri bint Antonio, liema beni allegatament jappartjenu ukoll lill-attrici, il-Qorti, a skanz ta' ripetizzjoni qegħda tagħmel tagħha dawk il-konsiderazzjonijiet kollha illi għamel il-perit legali f'dan ir-rigward u tikkonkludi li din it-talba għandha wkoll tigi michuda.

Għaldaqstant u għar-ragunijiet kollha fuq imsemmija il-Qorti qegħda taqtu u tiddeciedi din il-kawza billi filwaqt illi tilqa l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tichad it-talbiet kollha attrici, bl-ispejjez kontra tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----